

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 418

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 mai 2020

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 24 din 22 ianuarie 2020 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei	2–13
★	
Opinie separată	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 24

din 22 ianuarie 2020

referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, sesizare formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Camera Deputaților, sub semnătura liderului de grup, doamna Cristina Mădălina Prună, în temeiul prevederilor art. 146 lit. l) din Constituție și ale art. 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Deliberările au avut loc în ședința din 18 septembrie 2019 și au fost amânate succesiv pentru datele de 9 octombrie 2019, 30 octombrie 2019, 27 noiembrie 2019, 11 decembrie 2019, 12 decembrie 2019, pentru motivele arătate în încheierile atașate la dosar, respectiv necesitatea studierii unor documente suplimentare sosite la dosar în prețuia termenului de judecată anterior stabilit, efectuarea unor cercetări specifice problematicilor din dosar, solicitarea unor informații suplimentare unor autorități și, respectiv, imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată. La termenul din 22 ianuarie 2020, Curtea a pronunțat prezenta decizie.

3. Cu Adresa nr. 2/5.616 din 5 iulie 2019, secretarul general al Camerei Deputaților a transmis Curții Constituționale, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. l) din Constituție, precum și al art. 27 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 5.561 din 5 iulie 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.030 L/2/2019.

4. În motivarea sesizării de neconstituționalitate se argumentează, mai întâi, cu privire la competența Curții Constituționale de a cenzura hotărârile Parlamentului sub aspectul conformității cu Legea fundamentală, sens în care este invocată jurisprudența prin care instanța constituțională și-a circumstanțiat competența în exercitarea atribuției prevăzute de

art. 146 lit. l) din Constituție raportat la art. 27 din Legea nr. 47/1992 (deciziile nr. 53 din 25 ianuarie 2011, nr. 54 din 25 ianuarie 2011, nr. 307 din 28 martie 2012, nr. 783 din 26 septembrie 2012, nr. 251 din 30 aprilie 2014).

5. Referitor la obiectul concret al sesizării, se arată că, în privința hotărârilor Parlamentului care reglementează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang infraconstituțional, Curtea Constituțională a respins ca inadmisibile numai sesizările de neconstituționalitate în care a apreciat că invocarea unor prevederi din Constituție a fost „pur formală, iar nu efectivă și relevantă din punct de vedere constituțional”, reținându-le pe cele fundamentate pe înfrângerea dispozițiilor unor legi sau ordonanțe ale Guvernului, în virtutea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție care consacră principiul constituțional referitor la statul de drept și obligația de respectare a legilor.

6. În continuare, autorul sesizării prezintă situația de fapt, context în care realizează o expunere a atribuțiilor și a competențelor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE). Această instituție, care funcționează sub control parlamentar, are ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului reglementărilor obligatorii la nivel național necesare funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparentă și protecție a consumatorilor.

7. Conducerea ANRE este asigurată de un președinte și 2 vicepreședinți. În urma demisiei din data de 26 martie 2019 a domnului Henorel Soreață, funcțiile de vicepreședinte al ANRE și de membru al Comitetului de reglementare al instituției au devenit vacante. În data de 26 iunie 2019, în urma unui proces de selecție, domnul Marian Neacșu a primit 24 de voturi din partea a trei comisii de specialitate din Parlament și a fost validat de plenul reunit al Parlamentului cu 262 de voturi „pentru”.

8. Or, în considerarea importanței deosebite a ANRE, a caracterului eminent tehnic al atribuțiilor acestei instituții și a impactului economic și social al deciziilor pe care aceasta le ia, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei prevede o serie de condiții stricte pe care candidații trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi numiți în funcția de vicepreședinte al instituției și de membru al Comitetului de reglementare.

9. Potrivit art. 3 alin. (4) din actul normativ menționat, *„Președintele și cei 2 vicepreședinți trebuie să fi absolvit studii superioare în domeniile tehnic, economic sau juridic, cu luarea în considerare la desemnare a titlurilor științifice, să aibă o vechime în muncă de minimum 10 ani, precum și o experiență în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.”* Totodată, potrivit art. 4 alin. (2), *„Numirea membrilor Comitetului de reglementare al ANRE, cu nominalizarea funcțiilor, se face la propunerea comună a Comisiei pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților, a Comisiei pentru transporturi și energie a Senatului și a Comisiei economice, industrii și servicii a Senatului, în termen de 30 de zile de la vacantarea funcției/funcțiilor respective.”*

10. Cu referire la calitatea de membru al Comitetului de reglementare, art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din aceeași ordonanță de urgență precizează că aceasta încetează dacă *„împotriva acestuia a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă”*. Deoarece textul nu circumstanțiază în funcție de faptă ori de momentul pronunțării condamnării definitive, autorul sesizării deduce că mandatul membrului Comitetului de reglementare va înceta chiar dacă infracțiunea săvârșită nu este comisă în legătură cu atribuțiile de serviciu și indiferent de momentul pronunțării condamnării. Așadar, se arată că dispoziția institue, indirect, și o interdicție a numirii în funcție a candidaților care au fost condamnați definitiv la pedepse privative de libertate.

11. Raportat la temeiurile legale mai sus indicate, autorul sesizării susține încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție dintr-o dublă perspectivă: 1) neîndeplinirea de către domnul Marian Neacșu a criteriului referitor la experiența profesională, respectiv acesta „nu are o experiență de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe”, astfel cum rezultă din curriculum vitae transmis comisiilor parlamentare de specialitate din Camera Deputaților și Senat, și 2) condamnarea domnului Marian Neacșu, prin Hotărârea din data de 22 februarie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, la o pedeapsă de 6 luni de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, „pentru care nu s-a împlinit termenul de reabilitare conform art. 165 coroborat cu art. 167 alin. (4) din Codul penal.” Se subliniază faptul că, prin Decizia nr. 18/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că „...măsura de individualizare judiciară a pedepsei nu modifică nici caracterul privativ de libertate al pedepsei închisorii, după cum nu modifică nici caracterul de pedeapsă privativă de libertate al pedepsei amenzii. În consecință, se poate concluziona că suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca măsură de individualizare judiciară a pedepsei, nu are ca efect modificarea calificării juridice a pedepsei aplicate, în sensul înlăturării caracterului său privativ de libertate, ci are ca efect provizoriu neexecutarea pedepsei privative de libertate pe perioada termenului de încercare.”

12. Întrucât cauza de nelegalitate astfel determinată prezintă relevanță constituțională din perspectiva exigențelor de ordin substanțial și procedural impuse de prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, privind statul de drept și obligația de

respectare a legii, aceasta se convertește într-o veritabilă cauză de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului nr. 17/2019. În sprijinul relevanței constituționale invocate sunt indicate considerente din Decizia Curții Constituționale nr. 251 din 30 aprilie 2014, aplicabile și în cauza de față. În concluzie, se solicită Curții Constituționale admiterea sesizării.

13. În conformitate cu dispozițiile art. 27 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președintelui Camerei Deputaților și președintelui Senatului pentru a comunica punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților și al celui al Senatului.

14. **Biroul Permanent al Camerei Deputaților** a transmis, cu Adresa nr. 2/6.418 din 22 august 2019, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.658 din 23 august 2019, punctul său de vedere prin care susține, în principal, respingerea, ca inadmisibilă, și, în subsidiar, ca neîntemeiată, a sesizării de neconstituționalitate.

15. În acest sens se arată că, analizând sistematic dispozițiile Hotărârii Parlamentului nr. 17/2019 și dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, rezultă că invocarea acestora din urmă este pur formală, nu are caracter efectiv și este irelevantă din punct de vedere constituțional. Se susține că ANRE nu este o instituție de „rang constituțional”, condiție precizată în jurisprudența Curții Constituționale pentru exercitarea controlului de constituționalitate asupra hotărârilor Parlamentului, exemplificativă în acest sens fiind Decizia nr. 335 din 4 iulie 2013 prin care instanța constituțională a arătat că autoritatea publică vizată, respectiv Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară, nu este reglementată în Constituție, nu este de rang constituțional și, ca urmare, procedura de numire a membrilor săi este una de rang legal. Hotărârea contestată în cauza de față reprezintă o hotărâre cu caracter individual, categorie în rândul căreia se includ și cele privind alegerea sau numirea într-o funcție, revocarea din funcție, precum și cele referitoare la validarea în funcții, iar, potrivit considerentelor de principiu din jurisprudența Curții, nu este supusă controlului de constituționalitate.

16. Cu referire la pretinsa încălcare a condițiilor prevăzute de art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, în sensul că domnul Marian Neacșu nu ar îndeplini criteriul privind experiența profesională cerută de lege, respectiv nu are o experiență de cel puțin 5 ani în funcții de conducere în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe, se susține că „excluderea unor perioade și a unor activități din CV-ul domnului Marian Neacșu pe motivul că n-ar constitui o experiență profesională în domeniul de referință se bazează pe o apreciere subiectivă, insuficient motivată și pleacă de la interpretarea unilaterală a textului de lege.”

17. Condițiile privind experiența profesională au fost analizate — atât sub aspectul conformității/relevanței acesteia, cât și sub aspectul obiectiv al numărului de ani vechime — de cele 3 comisii reunite ale Parlamentului României, și anume: Comisia pentru industrii și servicii din Camera Deputaților, Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale și Comisia economică, industrii și servicii din Senat. Cu referire la aprecierea subiectivă a experienței profesionale sau a pregătirii corespunzătoare a unui anumit candidat la o

anumită funcție sau demnitate, este indicat paragraful 31 al Deciziei nr. 433 din 21 iunie 2018, prin care Curtea Constituțională a arătat, în esență, că această apreciere, fiind esențialmente de natură subiectivă, revine exclusiv Parlamentului, și nu Curții Constituționale, care nu are mijloacele necesare realizării unei asemenea evaluări și care nu își poate asuma o răspundere care incumbă exclusiv în sarcina Parlamentului. Totodată, sunt indicate, în același sens, și deciziile nr. 251 din 30 aprilie 2014 și nr. 459 din 16 septembrie 2014 ale instanței de contencios constituțional.

18. În concret, se arată, astfel cum reiese din CV-ul domnului Marian Neacșu, că în perioada decembrie 2017—aprilie 2019, acesta și-a desfășurat activitatea profesională în cadrul ANRE. În perioada 2017—2019 a deținut funcțiile de consilier onorific al președintelui Camerei Deputaților și de consilier onorific al prim-ministrului Guvernului României. Timp de două legislaturi (2008—2016) a avut calitatea de deputat în Parlamentul României, perioadă în care a fost inițiator și coinițiator al mai multor propuneri legislative ce vizau aspecte privind domeniul energetic sau conexe acestuia. De asemenea, în aceeași perioadă a deținut următoarele funcții: lider/vicelider (2010—2015) al celui mai mare grup parlamentar din Camera Deputaților; vicepreședinte (septembrie 2013—decembrie 2016) al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare a Camerei Deputaților; chestor al Camerei Deputaților — membru în Biroul permanent (februarie 2016—decembrie 2016); vicepreședinte al Camerei Deputaților — membru în Biroul permanent (octombrie 2014—februarie 2015). În această ultimă calitate, domnul Marian Neacșu a coordonat activitatea mai multor comisii permanente, printre care Comisia pentru mediu și echilibru ecologic, a cărei activitate vizează domeniul energiei electrice, termice și al gazelor naturale, precum și al domeniilor conexe acestuia.

19. Față de cele de mai sus, se susține incidența prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, potrivit cărora „*Perioada de exercitare a mandatului de parlamentar constituie vechime în muncă și în specialitate, cu toate drepturile prevăzute de lege.*”

20. În ceea ce privește activitatea profesională se arată că, în perioada 2006—2008, domnul Marian Neacșu a avut calitatea de director general al S.C. Europro Invest — S.R.L., ce avea ca obiect de activitate corespunzător codului CAEN 7022 „*Activități de consultanță pentru afaceri și management*”, cod CAEN similar celui deținut de Societatea Energetică Electrică — S.A., lider pe piețele de distribuție și furnizare a energiei electrice în România. În palmaresul S.C. Europro Invest — S.R.L. se găsesc o serie de proiecte ce vizează protecția mediului, domeniu conex segmentului energetic, având în prim plan aspecte ce țin de implementarea unor politici de dezvoltare a energiei regenerabile, ecologiei și protecției mediului. Or, obiectivele activităților specifice ANRE trebuie să se desfășoare pentru asigurarea dezvoltării economiei naționale, astfel cum prevăd dispozițiile art. 2, 4 și 99 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

21. În punctul de vedere transmis de Camera Deputaților se conchide că toate calitățile de mai sus, deținute de domnul Marian Neacșu, alături de titlul de doctor în economie, constituie experiență în domeniul energiei electrice, termice și al gazelor

naturale, precum și în domenii conexe acestuia, astfel cum au decis comisiile de specialitate reunite ale Parlamentului, prin raportul comun depus de acestea. În plus se precizează că, potrivit structurii și organigramei ANRE, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 7/2019, postul de vicepreședinte în care domnul Marian Neacșu a fost numit are în subordine *Direcția generală licențe, tarife, monitorizare investiții*, pentru care experiența în funcții de conducere cu profil economic reprezintă un avantaj major, precum și *Direcția reglementări tehnice*, care vizează elaborarea legislației secundare în domeniu (regulamente și reglementări), pentru care experiența în domeniul legislativ este foarte importantă.

22. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, care stabilește că *mandatul membrului Comitetului de reglementare încetează când „împotriva acestuia a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă”*, se apreciază că această susținere este neîntemeiată, deoarece condiția menționată vizează încetarea mandatului de membru al Comitetului de reglementare, situație care nu se aplică în cauză.

23. Dacă legiuitorul ar fi dorit ca o condamnare penală să fie o condiție de numire în funcție a unui membru al Comitetului de reglementare, această prevedere s-ar fi regăsit printre condițiile de numire, nu printre cele de încetare a mandatului, așa cum este prevăzut în legislația specifică pentru numirea membrilor unor autorități sau instituții aflate sub control parlamentar, de exemplu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

24. Referitor la reabilitarea domnului Marian Neacșu se arată că, potrivit hotărârii definitive ce îl vizează, nu sunt aplicabile dispozițiile noului Cod penal, ci ale vechiului Cod penal. Așadar, conform art. 86 din vechiul Cod penal, reabilitarea în cazul suspendării condiționate a executării pedepsei intervine de drept în situația în care condamnatul nu a săvârșit din nou o infracțiune înăuntrul termenului de încercare și nici nu s-a pronunțat revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 83 și 84. Având în vedere că termenul de încercare de 2 ani și 6 luni se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare (n.r. — 22 februarie 2016), concluzia este că a intervenit reabilitarea de drept (n.r. — până la data de 22 iunie 2019, data numirii în funcție).

25. În concluzie, se susține că Hotărârea Parlamentului României nr. 17/2019 a fost adoptată cu respectarea tuturor prevederilor legale, astfel că se propune respingerea, ca neîntemeiată, a sesizării formulate.

26. **Biroul permanent al Senatului** a trimis, în data de 10 septembrie 2019, punctul său de vedere, prin care se arată, în esență, că Hotărârea Parlamentului nr. 17/2019 a fost adoptată cu respectarea tuturor prevederilor legale, sens în care se solicită respingerea, în principal, ca inadmisibilă, a sesizării și, în subsidiar, ca neîntemeiată, fiind prezentate argumente similare celor cuprinse în punctul de vedere al Camerei Deputaților, prezentat mai sus.

27. În temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a solicitat președinților Camerei Deputaților și Senatului, cu Adresa nr. 5.724 din 11 iulie 2019, toate documentele care au stat la baza numirii domnului Marian

Neacșu în calitate de vicepreședinte al ANRE, membru în Comitetul de reglementare al ANRE, respectiv documentele care demonstrează întrunirea condițiilor prevăzute de lege pentru numirea în această funcție, și anume a condițiilor prevăzute de dispozițiile art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

28. **Camera Deputaților**, prin domnul vicepreședinte Florin Iordache, a răspuns la această solicitare cu Adresa nr. 3b-289 din 22 august 2019, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.660 din 23 august 2019, prin care a transmis următoarele documente atașate în copie la dosarul cauzei: a) Raportul comun al Comisiilor reunite din cadrul Parlamentului României, respectiv Comisia pentru industrii și servicii din Camera Deputaților, Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale și Comisia economică, industrii și servicii din Senat; b) CV-ul domnului Marian Neacșu; c) diploma de doctor a domnului Marian Neacșu; d) adeverința domnului Marian Neacșu.

29. **Senatul** a transmis, în data de 17 septembrie 2019, răspunsul Comisiei economice, industrii și servicii și al Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale, prezentat în ședința Biroului permanent al Senatului din data de 16 septembrie 2019. Acest răspuns cuprinde, în concret, copii ale adreselor ce au stat la baza declanșării procedurii parlamentare pentru ocuparea funcției de vicepreședinte al ANRE, ale Raportului comun al Comisiei economice, industrii și servicii și Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale din Senat și al Comisiei pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților, la care sunt atașate CV-urile candidaților.

30. În temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a solicitat președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție să transmită la dosarul de față o copie certificată a Deciziei penale nr. 42 din data de 22 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.482/1/2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală — Completul de 5 judecători, documentul solicitat fiind înregistrat la Curtea Constituțională cu nr. 6.566 din 19 august 2019.

31. În data de **13 septembrie 2019** a fost înregistrată o adresă a vicepreședintelui Camerei Deputaților transmisă în completarea precizărilor depuse în data de **22 august 2019** ca urmare a Adresei Curții Constituționale nr. 5.724 din 11 iulie 2019. Prin această Adresă sunt aduse precizări cu referire la activitatea parlamentară a domnului Marian Neacșu. Astfel, prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 53 din 27 octombrie 2014, domnul Marian Neacșu a fost numit în calitate de vicepreședinte al Camerei Deputaților, iar conform Hotărârii Biroului permanent al Camerei Deputaților nr. 8 din 4 noiembrie 2014 privind stabilirea atribuțiilor vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Camerei Deputaților, acesta a coordonat, în această calitate, activitatea mai multor comisii, printre care și Comisia pentru mediu și echilibru ecologic, a cărei activitate vizează domeniul energiei electrice, termice și al gazelor naturale, precum și domenii conexe acestuia. Totodată, se susține faptul că, potrivit prevederilor art. 15 alin. (3) și (4) din Regulamentul Camerei Deputaților, calitățile de lider și vicelider — pe care domnul Marian Neacșu le-a deținut pe parcursul a două legislaturi,

respectiv în perioada 2010—2016 — reprezintă funcții de conducere alese la începutul fiecărei sesiuni parlamentare. Conducerea grupului parlamentar — lider/vicelider gestionează întreaga activitate de legiferare și de substanță a acestuia și, totodată, are atribuții de reprezentare a grupului parlamentar și de a negocia în numele acestuia, de a nominaliza reprezentanții grupului său în comisiile Camerei Deputaților și în instituții publice aflate în subordinea Parlamentului României, de a gestiona din funcția de lider activitățile Camerei Deputaților și ale structurilor, precum și de a avea cunoștință de amendamentele grupului său asupra propunerilor legislative și a proiectelor din toate domeniile aflate în dezbatere la comisiile permanente. Acest lucru presupune cunoașterea în detaliu a întregii activități parlamentare și a tuturor domeniilor de activitate și legiferare a comisiilor permanente, liderul/viceliderul deținând calități și competențe în acest sens, aspecte care au fost avute în vedere de către comisiile permanente comune care au efectuat selecția în vederea numirii în funcția de vicepreședinte al ANRE, membru în Comitetul de reglementare al ANRE a domnului Marian Neacșu. În susținerea rolului și a importanței liderilor și viceliderilor din punctul de vedere al funcției de conducere, sunt indicate considerente (paragrafele 65 și 66) ale Deciziei Curții Constituționale nr. 85 din 13 februarie 2019 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1), (6) și (7), art. 19 alin. (1), art. 35 alin. (1) și art. 186 alin. (4) din Regulamentul Camerei Deputaților. Se mai precizează că, din punctul de vedere al salarizării, pentru perioada 2010—2016, liderul de grup parlamentar avea același nivel de salarizare cu membrii Biroului permanent (secretari și chestori), precum și cu președinții comisiilor permanente, astfel cum reiese din prevederile Ordonanței Guvernului nr. 10/2008, ale Legii nr. 118/2010, Legii nr. 285/2010 și ale Legii nr. 182/2010.

32. În data de **26 septembrie 2019**, a fost înregistrată la Curtea Constituțională o comunicare a președintelui Camerei Deputaților prin care se arată că, ulterior transmiterii precizărilor din data de 13 septembrie 2019, au fost înregistrate două noi documente, o adresă din partea domnului Marian Neacșu cuprinzând precizări referitoare la îndeplinirea condiției prevăzute de art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 și care vizează „experiența în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor sau în domenii conexe”, însoțită de o serie de documente. Potrivit acestora, rezultă că în perioada martie 2006—decembrie 2008 (2 ani și 10 luni), domnul Marian Neacșu a activat ca director general la S.C. Euro Pro Invest — S.R.L. Slobozia (conform adeverinței atașate), al cărei obiect principal de activitate era reprezentat de codul CAEN 7022 „Activități de consultanță pentru afaceri și management” și care a câștigat și a implementat proiecte de peste 2,3 milioane euro. În perioada de referință, se susține că societatea a elaborat și a implementat o serie de proiecte importante, în special în domeniul protecției mediului — domeniu conex celor evidențiate în art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007. Funcția de director general al acestei societăți implică drept atribute generale de conducere supervizarea managementului financiar al proiectului, pregătirea plăților, supervizarea acestora,

elaborarea fluxului de numerar al proiectului, elaborarea cererilor de rambursare, analizarea contractelor din domeniul specific din cadrul proiectelor.

33. În perioada 30 septembrie 2014—19 decembrie 2016 (2 ani și 3 luni), domnul Marian Neacșu a activat ca vicepreședinte al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare din Camera Deputaților, care are ca principale domenii de activitate „restructurarea economiei la nivel macroeconomic și la nivel sectorial; programe de reconstrucție și dezvoltare; prognoză economică; mijloace și instituții specifice ale economiei de piață, problemele prețurilor și concurenței, libera inițiativă; activitate economică a Fondului Proprietății de Stat și Fondurilor Proprietății Private a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital integral de stat sau mixt; importul și exportul de capital; alte probleme privind strategia dezvoltării economice și politica reformei.”

34. În perioada aprilie 2010—septembrie 2012 (2 ani și 6 luni), domnul Marian Neacșu a fost deputat, vicelider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților și în perioada septembrie—decembrie 2012, respectiv decembrie 2012—februarie 2016 (în total 3 ani și 6 luni) a fost lider al Grupului parlamentar PSD din Camera Deputaților, calitate în care a condus cel mai mare și mai reprezentativ grup parlamentar din Cameră, conducând totodată și Comitetul liderilor grupurilor parlamentare din Camera Deputaților. În această ultimă calitate, dincolo de atribuțiile specifice liderului/viceliderului de grup prevăzute de Regulamentul Camerei Deputaților și de faptul că noțiunea de „lider de grup” este de rang constituțional, conform art. 89 alin. (1) din Legea fundamentală, se apreciază că implicarea liderului de grup în activitatea de elaborare, dezbateri și adoptare a legilor este esențială. Astfel, liderul de grup are obligația de a cunoaște în amănunt întreaga materie legislativă aflată în dezbateri comisiilor permanente și mai ales cele care în urma elaborării rapoartelor comisiilor de specialitate urmează să intre pe ordinea de zi la dezbateri și vot final în plenul Camerei. În plus, se precizează că încă din anul 2012 domnul Marian Neacșu, ca lider de grup, a inițiat și a introdus în procedura de lucru a grupului parlamentar pe care îl conducea un document sinteză care cuprinde informații generale asupra fiecărui proiect de lege sau de hotărâre aflat pe ordinea de zi a Camerei, ceea ce demonstrează că dumnealui avea cunoștință despre orice proiect legislativ important, mai ales din domeniile așa-zis strategice, cum este în mod evident și domeniul energiei și infrastructură energetică.

35. În perioada octombrie 2014—februarie 2015 (5 luni), domnul Marian Neacșu a deținut funcția de vicepreședinte al Camerei Deputaților, calitate în care, dincolo de atribuțiile prevăzute de Regulamentul Camerei Deputaților referitoare la atribuțiile vicepreședintelui, respectiv de membru al Biroului permanent, a avut în coordonare directă Comisia pentru mediu și echilibru ecologic, domeniu conex celor menționate în art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.

36. În perioada februarie 2015—decembrie 2016 (1 an și 11 luni), domnul Marian Neacșu a deținut funcția de chestor al Camerei Deputaților și membru al Biroului permanent al acesteia.

37. În perioada 2014—2017, domnul Marian Neacșu a avut calitatea de doctorand, procedură finalizată prin obținerea titlului de doctor în economie în domeniul Management.

38. De asemenea, se precizează că la reglementarea art. 46 alin. (1) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și senatorilor, potrivit căruia „perioada de exercitare a mandatului de parlamentar constituie vechime în muncă și în specialitate, cu toate drepturile prevăzute de lege”, legiuitorul a avut în vedere tocmai complexitatea multidisciplinară a activității unui parlamentar, care trebuie să se documenteze în varii domenii de activitate pentru a putea participa activ și profesionist la activitatea de legiferare.

39. Se mai semnalează, sub aspectul experienței sale în domeniu, că în cele două legislaturi domnul Marian Neacșu a participat la dezbateri și votul final asupra unui număr de 127 de proiecte și propuneri legislative, dintre care 56 în legislatura 2008—2012 și 71 în legislatura 2012—2016, pe domenii de activitate, situația prezentându-se astfel: 32 — în domeniul gazelor naturale; 40 — în domeniul energiei electrice; 19 — în domeniul energiei regenerabile; 5 — în domeniul energiei nucleare; 33 — în domeniul energiei termice, 4 — în domeniul schimbărilor climatice.

40. În final, se afirmă că aceste ultime completări dovedesc din plin îndeplinirea de către domnul Marian Neacșu a condițiilor cerute de legislația în domeniu referitoare la experiența în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale și în domenii conexe, astfel cum prevede art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.

41. Curtea Constituțională, în temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992, a solicitat președintelui Camerei Deputaților, prin Adresa cu nr. 7.824 din 10 octombrie 2019, să transmită la dosarul cauzei o copie a scrisorii din 26 iunie 2019 adresată de domnul deputat Iulian Iancu, în calitate de președinte al Comisiei pentru industrii din Camera Deputaților, domnului Ion-Marcel Ciolacu, președintele Camerei Deputaților, cu privire la candidatura domnului Marian Neacșu pentru funcția de vicepreședinte al ANRE, membru în Comitetul de reglementare al ANRE.

42. Documentul solicitat a fost transmis în copie și înregistrat la Curtea Constituțională cu nr. 8.097 din 22 octombrie 2019 și cuprinde precizarea potrivit căreia respectiva scrisoare a fost înregistrată la cabinetul președintelui Camerei Deputaților ulterior depunerii raportului comun al celor trei comisii raportoare, nu a fost prezentat în plenul comisiei și nici măcar în biroul acesteia, iar semnatarul acesteia nu a participat la ședința comună a comisiilor raportoare, astfel că documentul, fiind exprimat în afara cadrului regulamentar și procedural, nu poate avea decât valoarea unei opinii.

CURTEA,

examinând sesizarea de neconstituționalitate, punctele de vedere ale Biroului permanent al Senatului și Biroului permanent al Camerei Deputaților, documentele solicitate în mod expres de Curtea Constituțională, precizările/comunicările transmise de

Camera Deputaților, raportul întocmit de judecătorul-raportor, hotărârea criticată, raportată la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

43. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să se pronunțe, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. l) din Constituție și ale art. 3 alin. (2), ale art. 10, 27 și 28 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, asupra constituționalității Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019.

44. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie prevederile Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 26 iunie 2019, având următorul cuprins:

„Articol unic. — Domnul Marian Neacșu se numește, până la data de 23 aprilie 2020, în funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, pe locul devenit vacant prin demisia a domnului Soreată Henorel Florin, în baza art. 4 alin. (14) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, numit la data de 24 mai 2017, potrivit Hotărârii Parlamentului României nr. 40/2017.”

45. Autorul sesizării de neconstituționalitate invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3), potrivit cărora *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989 și sunt garantate”* și ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”*.

Aspecte prealabile ce vizează admisibilitatea sesizării

46. Analiza îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a sesizării referitoare la o hotărâre a Parlamentului trebuie realizată prin raportare la art. 146 lit. l) din Constituție și art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia *„Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.”*

47. Astfel, Curtea constată că actul juridic supus controlului este o hotărâre care aparține plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, sesizarea fiind formulată de un grup parlamentar, respectiv Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Camera Deputaților, sub semnătura liderului de grup, care, potrivit dispozițiilor legale, are calitatea de titular al sesizării.

48. Cât privește obiectul sesizării, se observă că, sub aspect formal, aceasta respectă exigențele art. 146 lit. l) din Constituție coroborat cu art. 27 din Legea nr. 47/1992, în sensul că obiectul este reprezentat de o hotărâre a plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, și anume Hotărârea Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

49. Condițiile de admisibilitate ale unei sesizări întemeiate pe art. 146 lit. l) din Constituție coroborat cu art. 27 din Legea nr. 47/1992 au fost dezvoltate pe cale jurisprudențială, odată cu conferirea acestei noi atribuții cu prilejul revizuirii Constituției din octombrie 2003 și a modificării art. 27 din Legea nr. 47/1992 prin Legea nr. 177/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010.

50. Astfel, în primele decizii pronunțate în această materie, Curtea Constituțională a stabilit că *„pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului, adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional.”* (deciziile nr. 53 și nr. 54 din 25 ianuarie 2011, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011).

51. Având în vedere faptul că hotărârile Parlamentului contestate pot avea fie caracter normativ, fie caracter individual, Curtea a observat că textul art. 27 din Legea nr. 47/1992 nu instituie vreo diferențiere între hotărârile care pot fi supuse controlului Curții Constituționale sub aspectul domeniului în care au fost adoptate sau sub cel al caracterului normativ sau individual și a constatat, în consecință, că toate aceste hotărâri sunt susceptibile a fi supuse controlului de constituționalitate — *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*. Prin urmare, toate sesizările de neconstituționalitate care vizează asemenea hotărâri, indiferent de caracterul lor normativ sau individual, sunt *de plano* admisibile (Decizia nr. 307 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 4 mai 2012).

52. Prin Decizia nr. 307 din 28 martie 2012, precitată, Curtea a stabilit însă o distincție clară a hotărârilor parlamentare susceptibile a fi supuse controlului de constituționalitate, pornind de la natura criticilor formulate de autorul sesizării, astfel: hotărârile care sunt criticate din perspectiva valorilor, a regulilor și a principiilor constituționale, pe de o parte, și hotărârile care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, pe de altă parte.

53. Cu privire la prima categorie, a hotărârilor criticate din perspectiva valorilor, a regulilor și a principiilor constituționale, instanța constituțională a stabilit, în mod expres, că, pentru a fi admisibilă sesizarea de neconstituționalitate astfel formulată, norma de referință trebuie să fie de rang constituțional pentru a se putea analiza dacă există vreo contradicție între hotărârile menționate la art. 27 din Legea nr. 47/1992, pe de o parte, și exigențele procedurale și substanțiale impuse prin dispozițiile Constituției, pe de altă parte; așadar, criticile trebuie să aibă o

evidentă relevanță constituțională, și nu legală sau regulamentară. Prin urmare, toate hotărârile plenului Camerei Deputaților, plenului Senatului și plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului pot fi supuse controlului de constituționalitate dacă în susținerea criticii de neconstituționalitate sunt invocate dispoziții cuprinse în Constituție. Desigur, invocarea acestor dispoziții nu trebuie să fie formală, ci efectivă.

54. În privința celei de-a doua categorii, cuprinzând hotărârile care prin obiectul lor vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional, Curtea a reținut că norma de referință, în cadrul controlului de constituționalitate exercitat, poate fi atât o dispoziție de rang constituțional, cât și una infraconstituțională, ținând cont de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție. O atare orientare a Curții este dată de domeniul de maximă importanță în care intervin aceste hotărâri — autorități și instituții de rang constituțional —, astfel încât și protecția constituțională oferită autorităților sau instituțiilor fundamentale ale statului trebuie să fie una în consecință. Prin urmare, hotărârile plenului Camerei Deputaților, ale plenului Senatului și ale plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului care vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional pot fi supuse controlului de constituționalitate chiar dacă actul normativ pretins încălcat are valoare infraconstituțională.

55. O abordare distinctă cunoaște situația în care autoritatea sau instituția publică vizată de hotărârea parlamentară contestată nu are rang constituțional, adică nu este prevăzută în cuprinsul Legii fundamentale. Curtea, în considerarea jurisprudenței sale anterioare, a statuat, în acest caz, că o atare hotărâre, care nu se referă la o instituție de rang constituțional, poate fi cenzurată numai din punctul de vedere al exigențelor procedurale și substanțiale stabilite expres prin textul Constituției (Decizia nr. 307 din 28 martie 2012), deoarece criticile formulate vizează încălcarea unor valori, reguli sau principii constituționale expres menționate în Legea fundamentală.

56. Cu alte cuvinte, dacă norma de referință este una de nivel constituțional, atunci sesizarea este *de plano* admisibilă; dacă, dimpotrivă, norma de referință utilizată în motivarea sesizării este de nivel infraconstituțional, atunci sesizarea având ca obiect o hotărâre parlamentară care vizează o autoritate/instituție publică fără rang constituțional este inadmisibilă.

57. În concluzie, se poate susține că sunt *de plano* admisibile sesizările întemeiate pe art. 27 din Legea nr. 47/1992 care au ca obiect o hotărâre a plenului Camerei Deputaților, a plenului Senatului și a plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului (indiferent de caracterul său normativ sau individual), care vizează organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional și care sunt criticate din perspectiva afectării în mod efectiv a valorilor, regulilor și principiilor constituționale. Invocarea dispozițiilor fundamentale nu trebuie să fie una formală, ci efectivă (a se vedea și Decizia nr. 307 din 28 martie 2012 și Decizia nr. 783 din 26 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 3 octombrie 2012).

58. Având în vedere aceste considerente, Curtea a respins ca inadmisibile sesizări de neconstituționalitate în care autoritatea publică vizată de hotărârea Parlamentului României criticată nu era una de rang constituțional, iar criticile formulate erau formale, irelevante din punct de vedere constituțional. Astfel este, de exemplu, Decizia nr. 335 din 4 iulie 2013 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 54/2013 privind numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 15 iulie 2013. În considerentele acestei decizii, Curtea a reținut că autoritatea publică vizată (Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară) nu este reglementată de Constituție, nefiind de rang constituțional, iar cât privește criticile formulate, în sensul că desemnarea membrilor respectivei autorități s-a realizat după criteriul apartenenței politice sau cel al sorginții propunerii politice a candidaților, Curtea a apreciat că invocarea art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție este pur formală, iar nu efectivă și relevantă din punct de vedere constituțional.

59. Însă, în situația în care o hotărâre cu obiect de reglementare similar a fost criticată, prin raportare la art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, pentru încălcarea unor dispoziții exprese ale legii, aplicabile în cadrul procedurii de numire a membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, Curtea a observat că o atare critică este obiectivă în sine și privește conduita Parlamentului, că aceasta nu are caracter formal, ci este clar fundamentată sub aspectul temeiului juridic, prin trimiterea la un text de lege care reglementează o condiție cu caracter obiectiv. Întrucât obligația generală de respectare a legilor, prevăzută de art. 1 alin. (5) din Constituție, se impune cu aceeași forță juridică tuturor subiectelor de drept, inclusiv Parlamentului, care, în respectiva cauză, a acționat în calitate de autoritate de numire, Curtea nu a putut reține cauza de inadmisibilitate stabilită în jurisprudența Curții Constituționale, referitoare la faptul că în privința autorităților care nu sunt de rang constituțional nu poate fi invocată încălcarea unui act normativ cu valoare infraconstituțională. Acceptarea tezei contrare, cu consecința excluderii de la exercitarea controlului de constituționalitate a hotărârilor Parlamentului României date cu încălcarea dispozițiilor exprese ale legii, ar avea drept consecință plasarea organului reprezentativ suprem al poporului român — Parlamentul — deasupra legii și acceptarea ideii că tocmai autoritatea legitimată constituțional să adopte legile le poate încălca fără a putea fi în vreun fel sancționată. Or, într-un stat de drept, nimeni nu este mai presus de lege (a se vedea Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, paragraful 21, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 376 din 21 mai 2014, și Decizia nr. 21 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 12 martie 2019).

60. Față de toate cele statuate pe cale jurisprudențială, Curtea constată că prezenta sesizare îndeplinește condițiile de admisibilitate inclusiv sub aspectele menționate mai sus, deoarece, deși Hotărârea Parlamentului României nr. 17/2019 vizează o autoritate ce nu are rang constituțional — ANRE —, criticile formulate prin raportare la art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție prezintă o reală relevanță constituțională și nu au caracter formal, pretinzând încălcarea unor texte legale ce reglementează condiții cu caracter obiectiv referitoare la

numirea de către Parlament a conducerii ANRE sau a membrilor Comitetului de reglementare al ANRE.

Analiza pe fond a criticilor de neconstituționalitate formulate

61. O primă critică de neconstituționalitate se raportează la încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție prin prisma nerespectării art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, în sensul că la numirea domnului Marian Neacșu în funcția de vicepreședinte al A.N.R.E nu a fost îndeplinită condiția legală care impune candidatului o „*experiență în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.*”

62. Curtea reține că ANRE este o autoritate administrativă autonomă înființată prin Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004. Această autoritate are personalitate juridică, se află sub control parlamentar, este finanțată integral din venituri proprii, este independentă decizional, organizatoric și funcțional și are ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor [art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007].

63. Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007, conducerea ANRE este asigurată de un președinte și 2 vicepreședinți. Președintele este reprezentantul de drept al ANRE, ca autoritate administrativă autonomă și ca persoană juridică de drept public, precum și în raporturi de drept comun [art. 3 alin. (1) și (2)]. În numele ANRE, președintele acesteia prezintă Parlamentului raportul anual de activitate pentru anul anterior, până la data de 30 aprilie, care va fi dezbătut, fără a fi supus votului, în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului [art. 1 alin. (4)]. În caz de indisponibilitate temporară a președintelui, reprezentarea legală a ANRE revine unuia dintre vicepreședinții acesteia, desemnat de președinte, sau, în absența vicepreședinților, se atribuie membrului celui mai vârstnic al Comitetului de reglementare [art. 3 alin. (3)].

64. Pentru aprobarea reglementărilor în sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale se constituie un comitet de reglementare format din 7 membri, inclusiv președintele și cei 2 vicepreședinți. Numirea și revocarea membrilor comitetului de reglementare se fac de către Parlament în ședința comună a celor două Camere [art. 4 alin. (1)].

65. Președintele și cei 2 vicepreședinți sunt membri de drept ai comitetului de reglementare. Potrivit art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, numirea membrilor Comitetului de reglementare se face la propunerea comună a Comisiei pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților, a Comisiei pentru transporturi și energie a Senatului și a Comisiei economice, industrii și servicii a Senatului, în termen de 30 de zile de la vacantarea funcției/funcțiilor respective. Selecția propunerilor se face dintr-o listă care conține un număr mai mare de candidați decât numărul membrilor ce urmează a fi numiți exclusiv pe baza criteriilor

prevăzute la art. 3 alin. (4) și la art. 4 alin. (12) și (13), texte care au următorul conținut:

— Art. 3 alin. (4): „(4) *Președintele și cei 2 vicepreședinți trebuie să fi absolvit studii superioare în domeniile tehnic, economic sau juridic, cu luarea în considerare la desemnare a titlurilor științifice, să aibă o vechime în muncă de minimum 10 ani, precum și o experiență în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.*”;

— Art. 4 alin. (12) și (13): „(12) *Membrii Comitetului de reglementare trebuie să fie cetățeni români, cu domiciliul stabil în România, cu o bună reputație, cu studii superioare și pregătire profesională în domeniul tehnic, economic sau juridic, având o vechime în muncă de minimum 10 ani, precum și experiență de minimum 5 ani în funcții de conducere în instituții publice centrale ori companii din domeniul energiei electrice, termice și al gazelor naturale.*

(13) *Membrii Comitetului de reglementare acționează în mod independent de orice interes al participanților la piața de energie electrică sau cea de gaze naturale, nu solicită și nu acceptă instrucțiuni directe din partea vreunei entități publice ori private în îndeplinirea atribuțiilor de reglementare care le revin, nu desfășoară activități cu caracter lucrativ în sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale, cu excepția celor cu caracter didactic de instruire profesională, nu dețin acțiuni sau părți sociale și nu pot avea calitatea de membru în organele de conducere la societăți comerciale cu obiect de activitate în sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale ori în orice alte domenii care se află în competența ANRE, în condițiile legii.*”

66. Revenind la critica de neconstituționalitate formulată în prezenta cauză prin raportare la art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, revine Curții Constituționale să analizeze dacă Parlamentul, la numirea domnului Marian Neacșu în calitate de vicepreședinte al ANRE, a respectat condiția obiectivă privind necesitatea deținerii de către candidat a unei „*experiențe în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.*” Textul reglementează o condiție cu caracter obiectiv, cea a experienței profesionale necesare pentru a avea acces la funcția de președinte sau vicepreședinte al ANRE, această cerință fiind structurată pe două criterii ce trebuie îndeplinite cumulativ: 1) 5 ani în funcții de conducere; 2) funcțiile de conducere sunt relevante doar dacă au fost exercitate în domeniile specifice, expres prevăzute de lege: domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.

67. Analizând CV-ul domnului Marian Neacșu, atașat la dosar în urma solicitării judecătorului-raportor, se observă că acesta a ocupat funcții atât în cadrul unor instituții/autorități publice (ANRE, Guvern, Camera Deputaților), cât și al unor societăți comerciale/entități private sau cu capital parțial/majoritar de stat (S.C. Estrella — S.R.L., S.C. Europro Invest — S.R.L., S.C. Morăritul — S.A., S.C. Morărit și Panificație — S.A., S.C. Ceres — S.A., I.A.S. Slobozia).

68. În raport cu criteriul cuprins la art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, avut în vedere pentru analiza de față, se observă că în perioada martie 2006—decembrie 2008 (2 ani și 10 luni) domnul Marian Neacșu

a deținut funcția de director general la S.C. Europro Invest — S.R.L. Slobozia, conform adevărului semnate de administratorul/asociatul unic al acestei entități economice, transmise în copie de Camera Deputaților în data de 26 septembrie 2019, alături de materialul de completare față de răspunsul și precizările transmise Curții Constituționale în data de 13 septembrie 2019. Obiectul principal de activitate al acestei entități economice este reprezentat de codul CAEN 7022 „*Activități de consultanță pentru afaceri și management*”. Potrivit adevărului menționate mai sus, în perioada de referință, în calitate de director general al acestei societăți, domnul Marian Neacșu a fost implicat în coordonarea lucrărilor cu caracter economic incluse în cererile de finanțare, lucrând direct la elaborarea bugetelor, a analizelor financiare și a analizelor cost-beneficiu pentru numeroase proiecte. Dintre aceste proiecte sunt menționate unele elaborate și implementate în domeniul politicilor de mediu (managementul integral al deșeurilor, conservarea patrimoniului natural).

69. În ceea ce privește domeniul de activitate vizat de dispozițiile art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, Curtea reține că acesta este configurat de domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau domenii conexe. Sintagma „domenii conexe” nu cunoaște o definiție normativă în cuprinsul ordonanței de urgență, însă printr-o interpretare semantică și sistematică a textului legal de referință se înțelege că domeniul conex de activitate impune o legătură directă sau indirectă cu domeniul energiei electrice, termice și al gazelor naturale, care se identifică drept domenii principale, de referință. Acesta poate fi delimitat și prin raportare la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, care precizează obiectul de activitate al ANRE: „*elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.*” De asemenea, pentru o mai bună reprezentare a domeniilor conexe incidente activității specifice ANRE, sunt relevante și prevederile art. 9 — *Atribuțiile și competențele ANRE în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare* și ale art. 10 — *Atribuțiile și competențele ANRE în sectorul gazelor naturale* din ordonanța de urgență menționată.

70. Prin urmare, domeniile conexe se pot identifica, în cazul de față, prin activități specifice activității de reglementare în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale (elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării normelor și măsurilor legislative proprii sectorului de activitate), prin activități specifice politicilor de mediu sau de concurență, de exemplu, politici necesar a fi aplicate în orice sector strategic al economiei naționale, sau prin activități auxiliare, secvențiale și cu caracter tehnic, prin care se realizează, efectiv, activitatea specifică domeniilor principale ale energiei electrice, termice și al gazelor naturale. Exemplificative în acest sens sunt prevederile art. 2 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 429/2013 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 10 iulie 2013, în prezent abrogată, prin care se arătau funcțiile pe care le îndeplinea Departamentul pentru Energie, funcția prevăzută la lit. b) fiind cea „*de reglementare și sinteză, prin*

care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar pentru realizarea obiectivelor strategice din domeniul energiei și din alte domenii conexe: conservarea energiei, recuperarea instalațiilor, reciclarea materialelor și gestionarea resurselor materiale, restructurarea și, după caz, privatizarea operatorilor economici care funcționează sub autoritatea sa”.

71. În considerarea celor de mai sus, Curtea constată că perioada martie 2006—decembrie 2008 (2 ani și 10 luni), în care domnul Marian Neacșu a deținut funcția de director general la S.C. Europro Invest — S.R.L. Slobozia, constituie vechime în funcții de conducere în domenii conexe, în sensul prevederilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.

72. Curtea observă, în continuare, că celelalte activități profesionale desfășurate de domnul Marian Neacșu în cadrul altor entități decât cele cu caracter public, în calitate de administrator la S.C. Estrella — S.R.L. (2004—2008), director general — președinte al Consiliului de administrație al S.C. Morăritul — S.A. (1997—2004), director economic-financiar la S.C. Morărit și Panificație — S.A. (1993—1997), director comercial la S.C. Ceres — S.A. (1990—1993) sau activitățile desfășurate în perioada 1987—1990 la I.A.S. Slobozia nu prezintă relevanță din perspectiva exigențelor prevăzute de art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, în sensul că nu sunt îndeplinite (sau nu au fost demonstrate) simultan nici condiția exercitării unei funcții de conducere, nici cea referitoare la domeniul specific de activitate în care a fost exercitată funcția de conducere, și anume în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.

73. Cu privire la categoria funcțiilor exercitate în cadrul unor instituții/autorități publice, din studierea CV-ului în cauză, rezultă că domnul Marian Neacșu a deținut calitatea de expert în cadrul ANRE (decembrie 2017—aprilie 2019), de consilier onorific al președintelui Camerei Deputaților și de consilier onorific al prim-ministrului (ianuarie 2017—februarie 2019), aceste funcții necalificându-se drept funcții de conducere.

74. În perioada 2008—2016 (2 legislaturi), domnul Marian Neacșu a exercitat succesiv două mandate de deputat în Parlamentul României. În această funcție de demnitate publică, a exercitat în cadrul Camerei Deputaților următoarele funcții: a) membru al Biroului permanent — chestor (februarie—decembrie 2016); b) vicepreședinte al Camerei Deputaților (octombrie 2014—februarie 2015); c) vicepreședinte al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare (septembrie 2014—decembrie 2016); d) lider de/al grup/grupului parlamentar (2012—2016); e) vicedir de/al grup/grupului parlamentar (2008—2012).

75. Curtea Constituțională a mai analizat în jurisprudența sa o cauză în care a avut de stabilit dacă activitățile profesionale desfășurate în funcțiile/demnitățile de judecător, procuror, cadru didactic, avocat, primar general al Bucureștiului, prim-ministru al României sau *senator* pot reprezenta experiență profesională în domeniul financiar, al instituțiilor de credit și/sau al instituțiilor financiare nebancare, în sensul dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. a²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare. Prin Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, Curtea a reținut că simpla deținere a unor funcții sau înalte demnități

precum cele enumerate nu răspunde exigenței stabilite de lege pentru demonstrarea vechimii într-un anumit domeniu de specialitate. Atunci când a apreciat asupra sintagmei „domeniu financiar”, caracterizată printr-un grad mai mare de generalitate decât sintagmele „instituții de credit” și, respectiv, „instituții financiare nebancale”, Curtea Constituțională a dat relevanță unor elemente de ordin substanțial, adică exercitării efective a unor activități cu incidență în domeniul financiar, indiferent de încadrarea din punct de vedere formal a acestor activități (funcția sau demnitatea deținută).

76. Într-o cauză similară, soluționată prin Decizia nr. 21 din 16 ianuarie 2019, Curtea a avut de analizat dacă în cazul unei persoane care deținuse, printre alte funcții și/sau demnități, și pe cea de parlamentar și care a fost numită prin hotărâre a Parlamentului în funcția de președinte — membru executiv al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară a fost îndeplinită aceeași condiție de minimum 8 ani vechime/experiență profesională în domeniul financiar, al instituțiilor de credit și/sau al instituțiilor financiare nebancale, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. a²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară. Constatând că activitatea desfășurată în calitate de cadru didactic universitar în domeniul studiilor economice se circumscrie sintagmei „domeniu financiar” și că documentele atașate CV-ului respectivei persoane demonstrează îndeplinirea condiției prevăzute de lege, Curtea a conchis că nu este necesară o analiză suplimentară cu referire la alte activități profesionale desfășurate de acesta, activități specifice cu incidență în domeniul financiar *în calitate de parlamentar*, „aceasta cu atât mai mult cu cât o astfel de analiză ține mai mult de o apreciere subiectivă, de competența Parlamentului, ca autoritate care realizează numirea în funcție, și care este singurul în măsură să stabilească în ce măsură activități specifice cu incidență în domeniul financiar, desfășurate în calitate de parlamentar, constituie deopotrivă experiență în domeniul financiar. Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că simpla deținere a calității de deputat/senator nu constituie vechime în domeniul financiar. Nimic nu împiedică însă Parlamentul să ia în considerare (cu posibilitatea de a proba în mod corespunzător) activități specifice domeniului financiar pe care deputatul sau senatorul le desfășoară și să le aprecieze ca fiind experiență în domeniu, în sensul prevederilor 9 alin. (1) lit. a²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012”. (paragraful 81 din Decizia nr. 21 din 16 ianuarie 2019)

77. Așadar, plecând de la considerentul de principiu că simpla deținere a calității de deputat/senator nu constituie vechime în domeniul financiar, Curtea a stabilit prin Decizia nr. 21 din 16 ianuarie 2019 că Parlamentul, ca autoritate de numire, în acel caz, este singurul în măsură să aprecieze dacă anumite activități specifice desfășurate în cadrul mandatului de parlamentar corespund sau nu anumitor cerințe legale referitoare la vechimea dobândită într-un anumit domeniu de specialitate prevăzut de lege. Aceasta este o apreciere de natură subiectivă, în sensul că nu poate fi operată decât de autoritatea de numire, și nu de o altă autoritate exterioară activității parlamentare, astfel că aceasta nu poate reveni Curții Constituționale. În plus, rezultă că aprecierea în sens pozitiv a dobândirii experienței profesionale într-un anumit domeniu

specific de activitate nu poate avea la bază exclusiv „simpla deținere a unor funcții sau demnități”, ci trebuie probată în mod corespunzător.

78. Analizând documentele solicitate de Curtea Constituțională președinților celor două Camere ale Parlamentului, documente care au stat la baza numirii domnului Marian Neacșu în calitate de vicepreședinte al ANRE, membru în Comitetul de reglementare al ANRE, inclusiv a aceluia care demonstrează întrunirea condițiilor prevăzute de art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, Curtea reține că, în calitate de deputat, domnul Marian Neacșu a deținut, în perioada septembrie 2014—decembrie 2016 (2 ani și 4 luni), funcția de vicepreședinte al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare.

79. Potrivit art. 60 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul Camerei Deputaților, aceasta este o comisie permanentă, ale cărei domenii de activitate sunt, în principal, „restructurarea economiei la nivel macroeconomic și *la nivel sectorial*; programe de reconstrucție și dezvoltare; prognoză economică; mijloace și instituții specifice ale economiei de piață; problemele prețurilor și concurenței; libera inițiativă; privatizarea; activitatea economică a Autorității pentru Administrarea Activelor Statului și a societăților de investiții financiare, a regiilor autonome și a societăților reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital integral de stat sau mixt; importul și exportul de capital; alte probleme privind strategia dezvoltării economice și politica reformei.” În acest context, Curtea reține că domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau domeniile conexe, încadrându-se în *sectorul energetic*, sunt în mod obiectiv componentă a economiei naționale, cu privire la care Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare are, potrivit normelor mai sus citate, atribuții de restructurare.

80. În plus, documentele primite la dosar sub semnătura președintelui Camerei Deputaților menționează faptul că, în calitate de vicepreședinte al Camerei Deputaților, deținută de domnul Marian Neacșu în perioada octombrie 2014—februarie 2015 (5 luni), acesta a avut în coordonare directă Comisia pentru mediu și echilibru ecologic, domeniu conex celor menționate în art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.

81. Totodată, în Raportul comun cu privire la candidatul care urma să fie numit în funcția de vicepreședinte al ANRE, reprezentanții celor trei Comisii permanente (reunite) ale Senatului și, respectiv, ale Camerei Deputaților (Comisia pentru industrii și servicii din Camera Deputaților și Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale și, respectiv, Comisia economică, industrii și servicii din Senat) menționează art. 3 și 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 drept temei al procedurii demarate și al votului luat, în urma audierilor, cu o majoritate de 24 de voturi pentru și 3 împotriva, pentru a-l propune Plenului reunit al celor două Camere ale Parlamentului pe domnul Marian Neacșu în funcția de vicepreședinte al ANRE, ceilalți doi candidați obținând fiecare 0 voturi „pentru”. Această propunere a fost adoptată de forul legislativ cu 262 de voturi pentru, fiind exprimate și 92 de voturi contra.

82. Având în vedere considerentele de principiu stabilite prin Decizia nr. 21 din 16 ianuarie 2019 și în considerarea celor de

mai sus, Curtea reține că documentele depuse la dosar probează în mod corespunzător aprecierea subiectivă a Parlamentului, ca autoritate de numire, în sensul că activitatea specifică depusă de domnul Marian Neacșu, în calitate de deputat, în funcția de vicepreședinte al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare și în calitate de coordonator al Comisiei pentru mediu și echilibru ecologic se circumscrie domeniilor menționate expres la art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007. Față de cele reținute la paragraful 70 al prezentei decizii, Curtea constată, așadar, îndeplinită cerința experienței în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.

83. În motivarea sesizării, autorul acesteia reclamă și încălcarea art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, potrivit căruia „(14) *Calitatea de membru al Comitetului de reglementare încetează în următoarele situații: (...) c) prin revocare de către Parlament, în următoarele situații: (...) 2. împotriva acestuia a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă;*”. Deoarece textul nu circumstanțiază în funcție de faptă ori de momentul pronunțării condamnării definitive, autorul sesizării deduce că mandatul membrului Comitetului de reglementare va înceta chiar dacă infracțiunea săvârșită nu este comisă în legătură cu atribuțiile de serviciu și indiferent de momentul pronunțării condamnării. Așadar, se arată că dispoziția instituie, indirect, și o interdicție a numirii în funcție a candidaților care au fost condamnați definitiv la pedepse privative de libertate. Susține, în acest sens, că la momentul adoptării Hotărârii Parlamentului României nr. 17 din 26 iunie 2019 nu era împlinit termenul de reabilitare conform art. 165 coroborat cu art. 167 alin. (4) din Codul penal, cu privire la condamnarea definitivă a domnului Marian Neacșu prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție din data de 22 februarie 2016 la o pedeapsă de 6 luni de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

84. Față de criticile formulate prin raportare la acest text legal, Curtea observă dispozițiile art. 4 alin. (3) din ordonanța de urgență menționată mai sus, conform căroră: „(3) *Comisiile reunite prevăzute la alin. (2) vor efectua selecția propunerilor dintr-o listă care conține un număr mai mare de candidați decât numărul membrilor ce urmează a fi numiți exclusiv pe baza criteriilor prevăzute la alin. (12) și (13) și la art. 3 alin. (4).*”

85. Prin urmare, contrar afirmațiilor autorului sesizării, rezultă că actul normativ ce reglementează înființarea ANRE a consacrat norme distincte referitoare, pe de o parte, la numirea comitetului de reglementare și, pe de altă parte, la revocarea membrilor acestuia, cu condiții deosebite pentru fiecare situație în parte. Prin utilizarea noțiunii „exclusiv” din cuprinsul art. 4 alin. (3) nu se poate înțelege altceva decât că criteriile enunțate la art. 4 alin. (12) și (13) și la art. 3 alin. (4) sunt singurele care stau la baza *numirii* membrilor conducerii ANRE și a celorlalți membri ai Comitetului de reglementare al ANRE. Pe de altă parte, art. 4 alin. (14) enumeră situațiile în care încetează calitatea de membru al Comitetului de reglementare al ANRE, iar lit. c) pct. 2 din același articol prevede situația revocării de către Parlament dacă împotriva acestuia a fost pronunțată o

condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă. Așadar, acest din urmă text invocat de autorul sesizării se referă la ipoteza revocării unui mandat aflat în exercițiu și nu reglementează condițiile pentru numirea în funcție a membrilor Comitetului de reglementare.

86. Din interpretarea sistematică a art. 4 alin. (3) și a art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 nu se poate susține că, în lipsa unei anumite circumstanțieri a normei prin raportare la momentul pronunțării hotărârii definitive de condamnare sau la natura infracțiunii pentru care respectiva hotărâre a fost dată, ultima dispoziție legală menționată reprezintă, indirect, și o interdicție aplicabilă instituției numirii în funcție a candidaților care au fost condamnați definitiv la pedepse privative de libertate.

87. Legiuitorul a precizat în mod expres, în cadrul unui act normativ cu caracter special — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, modificată și completată prin Legea nr. 160/2012 —, care sunt condițiile exclusive pentru numirea în funcțiile de conducere ale ANRE, realizând o enumerare strictă și limitativă în acest sens la art. 3 alin. (4) și art. 4 alin. (12) și (13), astfel că nu se poate accepta ca, pe calea unei deducții, să se ajungă la o interpretare contrară față de cea care rezidă în mod clar și explicit din textele de lege indicate. Or, art. 16 din Constituție, consacrand *Egalitatea în drepturi*, prevede, la alin. (3), accesul în condițiile legii al persoanelor care au cetățenia română și domiciliul în țară la funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare.

88. În ceea ce privește situația reabilitării în speță, Curtea constată că Decizia penală nr. 22 (definitivă) a fost pronunțată în data de 22 februarie 2016 de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători în baza Codului penal din anul 1969. Prin aceasta, rejudecând apelul, instanța supremă a hotărât, în temeiul art. 253¹ din Codul penal anterior cu aplicarea art. 5 din Codul penal, prin înlăturarea dispozițiilor art. 74 lit. a), lit. c) și ale art. 76 lit. e) din Codul penal anterior, condamnarea inculpatului la o pedeapsă principală cu 6 luni de închisoare și la pedeapsa accesorie a interzicerii executării unor drepturi, iar în baza art. 81 și art. 82 din Codul penal anterior, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe un termen de încercare de 2 ani și 6 luni, stabilit conform dispozițiilor art. 82 din Codul penal anterior, pentru aceeași durată fiind suspendată și executarea pedepsei accesorii.

89. Prin urmare, aplicabil în speță este Codul penal anterior. Potrivit art. 86 din acesta, „*Dacă condamnatul nu a săvârșit din nou o infracțiune înăuntrul termenului de încercare și nici nu s-a pronunțat revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 83 și 84, el este reabilitat de drept.*”, iar art. 134 alin. 1 prevede că „*Reabilitarea persoanei fizice are loc de drept în cazul condamnării la amendă sau la pedeapsa închisorii care nu depășește un an, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit nicio altă infracțiune.*” Prin raportare la data când hotărârea judecătorească de condamnare a devenit definitivă, rezultă că la data numirii prin Hotărârea Parlamentului României nr. 17 din 26 iunie 2019 intervenise reabilitarea de drept a domnului Marian Neacșu.

90. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. c) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.c), al art. 27 alin. (1) și al art. 28 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România din Camera Deputaților și constată că dispozițiile Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 ianuarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Claudia-Margareta Krupenschi

★

OPINIE SEPARATĂ

În **dezacord** cu soluția pronunțată de Curtea Constituțională, formulăm prezenta opinie separată, considerând că **sesizarea** formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România **se impunea a fi admisă și constatată neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019** pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), membru în Comitetul de reglementare al ANRE, hotărârea fiind contrară, neconformă prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituția României, pentru următoarele motive:

• **neîndeplinirea de către domnul Marian Neacșu** — persoana numită în funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), membru în Comitetul de reglementare al ANRE — **a condițiilor prevăzute de art. 3 alin. (4) teza a doua (Conducerea ANRE) și de art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 (Comitetul de reglementare al ANRE) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007** privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 18 mai 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 3 octombrie 2012, cu modificările și completările ulterioare.

1. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie prevederile Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de

reglementare al ANRE, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 26 iunie 2019, având următorul cuprins:

„Articol unic. — Domnul Marian Neacșu se numește, până la data de 23 aprilie 2020, în funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, pe locul devenit vacant prin demisie a domnului Soreată Henorel Florin, în baza art. 4 alin. (14) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, numit la data de 24 mai 2017, potrivit Hotărârii Parlamentului României nr. 40/2017.”

2. Reglementând **condițiile** pe care trebuie să le îndeplinească candidații pentru a putea fi numiți în funcția de vicepreședinte al ANRE și de membru al Comitetului de reglementare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, statuează următoarele:

— potrivit **art. 3 alin. (4) din actul normativ menționat**, „*Președintele și cei 2 vicepreședinți trebuie să fi absolvit studii superioare în domeniile tehnic, economic sau juridic, cu luarea*

în considerare la desemnare a titlurilor științifice, să aibă o vechime în muncă de minimum 10 ani, precum și o **experiență în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.**”;

— conform **art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din aceeași ordonanță de urgență**, calitatea de membru al Comitetului de reglementare încetează dacă „*împotriva acestuia a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă*”.

3. Cu privire la prima critică de neconstituționalitate formulată în prezenta cauză, prin raportare la art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, constatăm că, la numirea domnului Marian Neacșu în calitate de vicepreședinte al ANRE, **Parlamentul nu a respectat condiția legală privind necesitatea deținerii de către candidat a unei „experiențe în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe”**, mai exact domnul **Marian Neacșu** nu a îndeplinit criteriul referitor la experiența profesională cerută de lege.

4. Astfel, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei reprezintă o instituție care funcționează sub control parlamentar și care a fost înființată prin Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004. Această autoritate are ca **obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului reglementărilor obligatorii la nivel național necesare funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor, conform prevederilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.**

5. Or, în considerarea importanței deosebite a ANRE, a caracterului eminent tehnic al atribuțiilor acestei instituții și a impactului economic și social al deciziilor pe care aceasta le ia, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei a prevăzut o serie de condiții stricte pe care candidații trebuie să le îndeplinească pentru a putea fi numiți în funcția de vicepreședinte al instituției și de membru al Comitetului de reglementare.

6. Textul de lege menționat mai sus, respectiv art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, reglementează **o condiție cu caracter obiectiv**, cea a experienței profesionale necesare pentru ca o persoană să aibă acces la funcția de președinte sau vicepreședinte al ANRE, această cerință fiind structurată pe două criterii ce trebuie îndeplinite cumulativ: a) 5 ani în funcții de conducere și b) funcțiile de conducere să fie relevante, respectiv să fi fost exercitate în domeniile specifice, expres prevăzute de lege: domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe.

7. Examinând documentele transmise Curții Constituționale de către Parlament, constatăm că niciunul dintre acestea nu probează întrunirea de către domnul Neacșu Marian a condiției

prevăzute de art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, respectiv cea a **deținerii de către candidat a unei „experiențe în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe”**.

8. Astfel, în calitate de deputat în Parlamentul României, domnul Marian Neacșu a avut funcțiile de **vicepreședinte al Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare a Camerei Deputaților** (în perioada septembrie 2014—decembrie 2016, mai exact 2 ani și 3 luni), de **vicelider** (în perioada aprilie 2010—septembrie 2012, mai exact 2 ani și 6 luni) și **lider grup parlamentar** (în perioada septembrie 2012—februarie 2016, mai exact 3 ani și 6 luni), iar în perioada 2017—2019 a deținut funcțiile de consilier onorific al președintelui Camerei Deputaților și de consilier onorific al prim-ministrului Guvernului României. Totodată, domnul Marian Neacșu a fost chestor al Camerei Deputaților — membru în Biroul permanent (în perioada februarie 2016—decembrie 2016) și vicepreședinte al Camerei Deputaților — membru în Biroul permanent (în perioada octombrie 2014—februarie 2015). Toate aceste funcții, respectiv demnități deținute în Parlamentul României de domnul Marian Neacșu nu au fost însă de natură să susțină întrunirea condiției legale constând în deținerea unei experiențe profesionale în funcții de conducere de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe, **textul legal circumstanțîind foarte precis și restrictiv domeniile de activitate cerute pentru ocuparea funcției de vicepreședinte al ANRE, în considerarea specificului acestei autorități.**

9. De asemenea, activitățile desfășurate de domnul Marian Neacșu în perioada martie 2006—decembrie 2008 (respectiv 2 ani și 10 luni) în calitate de director general al S.C. EuroPro Invest — S.R.L., în domeniul conex al reciclării regenerabile și al aplicării politicilor de mediu, nu au reprezentat, de asemenea, dobândirea unei experiențe profesionale relevante din perspectiva condițiilor impuse de art. 3 alin. (4) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007.

10. De altfel, Curtea Constituțională a mai analizat în jurisprudența sa o cauză în care a avut de stabilit dacă activitățile profesionale desfășurate în funcțiile/demnitățile de judecător, procuror, cadru didactic, avocat, primar general al Bucureștiului, prim-ministru al României sau *senator* pot reprezenta experiență profesională în domeniul financiar, al instituțiilor de credit și/sau al instituțiilor financiare nebankare, în sensul dispozițiilor art. 9 alin. (1) lit. a²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare. **Prin Decizia nr. 251 din 30 aprilie 2014, în paragraful 27, Curtea a reținut că simpla deținere a unor funcții sau înalte demnități precum cele enumerate nu răspunde exigenței stabilite de lege pentru demonstrarea vechimii într-un anumit domeniu de specialitate.**

11. **Cu privire la cea de-a doua critică de neconstituționalitate** constând în încălcarea prevederilor art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din ordonanța de urgență a Guvernului, conform cărora calitatea de membru al Comitetului de reglementare încetează dacă împotriva acestuia a fost

pronunțată o condamnare cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă, constatăm că și aceasta este întemeiată, pentru următoarele considerente:

12. Dispoziția legală instituie, în mod indirect, și o interdicție a numirii în funcție a candidaților care au fost condamnați definitiv la pedepse privative de libertate. Totodată, textul de lege nu circumstanțiază în funcție de faptă ori de momentul pronunțării condamnării definitive, astfel că mandatul membrului Comitetului de reglementare va înceta chiar dacă infracțiunea săvârșită nu este comisă în legătură cu atribuțiile de serviciu și indiferent de momentul pronunțării condamnării.

13. Din actele dosarului rezultă că domnul Marian Neacșu a fost condamnat de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători, prin Decizia penală nr. 42 din data de 22 februarie 2016 (în Dosarul cu nr. 4.482/1/2015), la o pedeapsă de 6 luni de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Deci, **la momentul numirii în funcția de vicepreședinte al ANRE și membru în Comitetul de reglementare al ANRE, domnul Marian Neacșu avea o condamnare la o pedeapsă cu închisoare.** Chiar dacă pedeapsa de 6 luni închisoare pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție a fost cu suspendarea condiționată a executării, această măsură de individualizare judiciară a pedepsei — suspendarea condiționată — nu modifică caracterul privativ de libertate al pedepsei închisorii.

14. În acest sens, cu privire la **conținutul noțiunii de pedeapsă privativă de libertate**, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în Decizia nr. 18/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 29 iunie 2015, aplicabilă *mutatis mutandis* și în cauza de față, a stabilit următoarele:

„Conform dispozițiilor art. 81 alin. 1 lit. a) din Codul penal din 1969, se observă că suspendarea condiționată se poate dispune atât atunci când pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani, cât și atunci când pedeapsa aplicată este amenda. Or, este evident faptul că măsura de individualizare judiciară a pedepsei nu modifică nici caracterul privativ de libertate al pedepsei închisorii, după cum nu modifică nici caracterul de pedeapsă neprivativă de libertate al pedepsei amenzii.”

În consecință, **suspendarea condiționată a executării pedepsei, ca măsură de individualizare judiciară a pedepsei, nu are ca efect modificarea calificării (naturii) juridice a pedepsei închisorii, în sensul înlăturării caracterului său privativ de libertate, ci are doar ca efect provizoriu neexecutarea pedepsei privative de libertate pe perioada termenului de încercare, stabilit conform art. 82 din Codul penal anterior.**

15. Pe de altă parte, trebuie avută în vedere și rațiunea unei astfel de reglementări, și anume **asigurarea integrității persoanei care ocupă funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), membru în Comitetul de reglementare al ANRE, nevoia de a asigura protecția prestigiului unei astfel de funcții.** Or, săvârșirea unei fapte penale pentru care a existat o condamnare definitivă plasează prin ea însăși persoana în cauză în afara cadrului legal de exercitare a funcției, descalificând-o pe aceasta din punct de vedere legal și moral pentru ocuparea unei astfel de demnități (a se vedea,

mutatis mutandis, Decizia nr. 536 din 6 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 21 septembrie 2016, Decizia nr. 654 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 26 ianuarie 2017). **Tot astfel, prezumția de bună-credință și de loialitate în exercitarea unei asemenea demnități publice a fost practic desființată ca efect al hotărârii de condamnare, așa încât, indiferent dacă o astfel de persoană a fost reabilitată, nu i se mai poate încredința exercițiul autorității publice.** Conceptul „statului de drept” consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție presupune capacitatea statului de a crea mijloacele pentru a spori încrederea cetățenilor în instituțiile și autoritățile publice. Aceasta presupune **obligația statului de a impune standarde etice și profesionale în special celor chemați să îndeplinească activități ori servicii de interes public și, cu atât mai mult, celor care înfăptuiesc acte de autoritate publică.**

16. Din cele expuse mai sus rezultă că dl Marian Neacșu a fost numit vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, membru în Comitetul de reglementare al ANRE:

— cu încălcarea dispozițiilor art. 3 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, care stabilesc *inter alia* că „*cei doi vicepreședinți trebuie (...) să aibă o vechime în muncă de minimum 10 ani și o experiență de cel puțin 5 ani în domeniul energiei electrice, termice, al gazelor naturale sau în domenii conexe*”;

— și cu încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, care stabilesc că mandatul membrului Comitetului de reglementare încetează când *„împotriva acestuia a fost pronunțată o condamnare penală cu pedeapsă privativă de libertate, rămasă definitivă”.*

17. **Prevederile constituționale invocate de autorul sesizării în susținerea criticilor de neconstituționalitate au fost cele ale art. 1 alin. (3)**, potrivit cărora *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate”, și ale art. 1 alin. (5): „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”*

18. Întrucât **cele două cauze de nelegalitate menționate anterior prezintă relevanță constituțională** din perspectiva exigențelor de ordin substanțial și procedural impuse de prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție privind **statul de drept și obligația de respectare a legii**, acestea se convertesc într-o veritabilă cauză de neconstituționalitate, ce ar fi impus admiterea sesizării formulate și constatarea neconstituționalității Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019 în ceea ce privește numirea domnului Marian Neacșu în funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) și de membru în Comitetul de reglementare al ANRE.

19. Edificatoare în acest sens sunt și **considerentele din paragraful 21 al Deciziei Curții Constituționale nr. 251/2014**, pe deplin aplicabile și în cauza de față:

„Astfel fiind, critica de neconstituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, referitoare la obligația

*de respectare a legilor, nu are caracter formal, ci este clar fundamentată, prin trimiterea la un text de lege care reglementează o condiție cu caracter obiectiv. În consecință, nu subzistă cauza de inadmisibilitate identificată de Curtea Constituțională în precedent, instanța de contencios constituțional fiind competentă să se pronunțe, din perspectiva criticilor de neconstituționalitate formulate, asupra faptului dacă Hotărârea Parlamentului României nr. 14/2014 respectă principiul constituțional referitor la statul de drept și obligația de respectare a legilor. **Acceptarea tezei contrare, cu consecința excluderii de la exercitarea controlului de constituționalitate a hotărârilor Parlamentului României date cu încălcarea dispozițiilor exprese ale legii, ar avea drept consecință plasarea organului reprezentativ suprem al poporului român — Parlamentul, deasupra legii, și acceptarea ideii că tocmai autoritatea legitimată constituțional să adopte legile le poate încălca fără a putea fi în vreun fel sancționată. Or, într-un stat de drept, nimeni nu este mai presus de lege.***

Pentru toate aceste motive, considerăm că **sesizarea** formulată de Grupul parlamentar al Partidului Uniunea Salvați

România **se impunea a fi admisă și constatată neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului României nr. 17/2019** pentru numirea unui vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), membru în Comitetul de reglementare al ANRE, hotărârea fiind contrară, neconformă prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituția României, pentru:

- **neîndeplinirea de către domnul Marian Neacșu** — persoana numită în funcția de vicepreședinte al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), membru în Comitetul de reglementare al ANRE — **a condițiilor prevăzute de art. 3 alin. (4) teza a doua (Conducerea ANRE) și de art. 4 alin. (14) lit. c) pct. 2 (Comitetul de reglementare al ANRE) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007** privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 18 mai 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 3 octombrie 2012, cu modificările și completările ulterioare.

Judecători,

dr. **Livia Stanciu**

prof. univ. dr. **Elena-Simina Tănăsescu**

Daniel Marius Morar

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

